

Inhoudsopgave

1	Samenvatting en conclusie	5
1.1	Samenvatting	5
1.2	Conclusie	6
2	Inleiding	7
3	Resultaten	9
3.1	Context	9
3.2	Opbrengst	10
3.3	Inzet administratie	11
3.4	Vrijwilligers	13
3.5	Hoe worden parochianen benaderd voor Kerkbalans?	14
3.6	Wat doen parochies met niet-bijdragende parochianen?	20
3.7	Activiteitsscore parochies	24
3.8	Ondersteuning parochies	27
	Bijlage	29

KASKI

1 Samenvatting en conclusie

1.1 Samenvatting

Positief:

- De leden- en financiële administratie is in veel parochies goed op orde ten behoeve van de uitvoering van Kerkbalans (bij 64% ruim voldoende bij en 26% net voldoende).
- Het gebruik van een volledig zelf samengestelde folder zit in de lift, een kwart van de parochies doet dit inmiddels.
- Het noemen van een richtbedrag neemt toe. Waar het enkele jaren geleden schommelde rond de 40% van de parochies, is dit inmiddels 56%. Hetzelfde geldt voor het verzoek om de bijdrage te verhogen, de afgelopen jaren deed ongeveer eenderde van de parochies dit, nu 41%.
- Bijna alle parochies (93%) benaderen nieuwe parochianen voor Kerkbalans.
- Het Stappenplan is reeds goed bekend, bij 60% van de parochies.

Negatief:

- In bijna de helft van de fusieparochies is er geen gemeenschappelijk beleid voor de verschillende locaties voor wat betreft de uitvoering van Kerkbalans. Hier ontbreekt dus afstemming en is een uniforme uitvoering vooralsnog niet aan de orde.
- Wanneer parochies zijn aangesloten bij Navision, gebruikt men nog lang niet altijd de module Kerkbijdrage (ongeveer de helft wel en de helft niet) en als men dit wel doet, benut men niet alle mogelijkheden.
- Persoonlijk contact van vrijwilligers met de parochianen als het gaat om het afgeven van materiaal of het ophalen van reacties, wordt steeds schaarser. Dit gebeurt momenteel nog in bijna een kwart van de parochies.
- Het is nog ongebruikelijk om in het materiaal aan te geven welke activiteiten parochies hebben uitgevoerd en gaan uitvoeren; ongeveer 10% van de parochies doet dit.
- Parochianen die ooit hebben bijgedragen maar al enkele jaren niet meer (afhakers) en parochianen die nog nooit hebben bijgedragen (structurele niet-bijdragers) worden zelden specifiek benaderd (ongeveer 10% van de parochies) en in toenemende mate worden ze überhaupt niet benaderd (ongeveer 40% van de parochies).

1.2 Conclusie

Veel parochies kampen met dalende opbrengsten. De vervanging van generaties met veel en grote gevers door generaties met minder en kleinere gevers ligt hieraan ten grondslag. Intensivering van Kerkbalans, zoals beoogd met de start van Kerkbalans Nieuwe Stijl in 2005, zou de negatieve tendens moeten opvangen. In de afgelopen edities van de Monitor Kerkbalans werd duidelijk dat het maar weinig parochies lukt deze intensivering door te voeren.

Ook in deze monitor zien we weinig parochies die extra activiteiten zijn gaan organiseren rond Kerkbalans. Het specifiek benaderen van verschillende groepen niet-bijdragende activiteiten of het persoonlijk contact van vrijwilligers met de parochianen is voor veel parochies een brug te ver. Anderzijds wordt er wel steeds meer geïnvesteerd in de kwaliteit van de benadering. Zo wordt er, veelal aan de hand van het goed bekende Stappenplan, steeds vaker geprobeerd om de hoogte van de bijdrage positief te beïnvloeden, om de tekst van de begeleidende brief te verbeteren of om extra publiciteit te genereren via sociale media. Met andere woorden, er zijn indicaties voor inhoudelijke verbeteringen van Kerkbalans. In het bisdom Rotterdam hebben Kerkbalans-consulenten deze aanpassingen begeleid en door deze tussenkomst lijken de opbrengsten in dit bisdom te stabiliseren.

2 Inleiding

In opdracht van de Interdiocesane Commissie Geldwerving monitort het Kaski jaarlijks de wijze waarop parochies de Actie Kerkbalans houden.

Doel van deze monitor is:

- 1) De uitvoering van Kerkbalans volgen.
- 2) De implementatie van strategieën rond verbreding en verdieping volgen.
- 3) Berekenen van de verwachte opbrengst van het lopende jaar.
- 4) Qua Kerkbalans minder goed functionerende parochies identificeren, met het oog op gerichte ondersteuning.

Voor de beantwoording van de onderzoeksvragen zijn in september 2015 alle 691 parochies in Nederland benaderd. De penningmeester (of iemand anders die nauw betrokken is bij Kerkbalans) van ieder van deze parochies is verzocht een webenquête in te vullen over de uitvoering en de opbrengsten.

De meeste parochies blijken mee te doen aan Kerkbalans (naar schatting bijna 90%, waarvan de meeste parochies ieder jaar). In dit rapport geven we van deze parochies de resultaten over de uitvoering van Kerkbalans. Van de parochies die meedoen met Kerkbalans heeft 47% de vragenlijst ingevuld (287 parochies). Deze respons is een goede afspiegeling van alle parochies die aan Kerkbalans meedoen wat betreft bisdom, aantal parochianen per parochie en stedelijkheid¹. Toch is er een vrij grote groep parochies, vooral in het bisdom Roermond, die jaar in jaar uit niet met de monitor meedoet. Het is lastig om in te schatten of de hier gepresenteerde resultaten ook voor deze parochies gelden; vermoedelijk zijn zij niet alleen minder actief in de deelname aan onderzoek rond Kerkbalans maar ook met betrekking tot de uitvoering van de actie zelf.

In het volgende hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten weergegeven. Steeds komt eerst de landelijke ontwikkeling in de afgelopen jaren aan bod, gevolgd door diocesane verschillen anno 2015.

¹ Aanvankelijk kende de respons een lichte oververtegenwoordiging van parochies uit de bisdommen Groningen-Leeuwarden, Rotterdam en Breda en het aartsbisdom Utrecht, en daartegenover een onderverte- genwoordiging van kleine parochies (met minder dan 1.000 parochianen) en van parochies uit het bisdom Roermond. Deze vertekening is gecorrigeerd met een zogenoemde weegfactor.

Met het oog op doelstelling 4, het identificeren en op basis daarvan ondersteunen van minder goed functionerende parochies, is aan de rapportage een Excel-bestand gekoppeld. Elk bisdom ontvangt een eigen bestand. In dit bestand worden de gegevens omtrent Kerkbalans voor de individuele parochies weergegeven. Hierdoor worden verschillen tussen parochies goed zichtbaar, bijvoorbeeld de mate waarin parochianen persoonlijk worden benaderd, de beïnvloeding van de hoogte van het gegeven bedrag, de benadering van niet-betalers en, zoals gezegd, de opbrengsten in de afgelopen jaren.

3 Resultaten

3.1 Context

Fusie

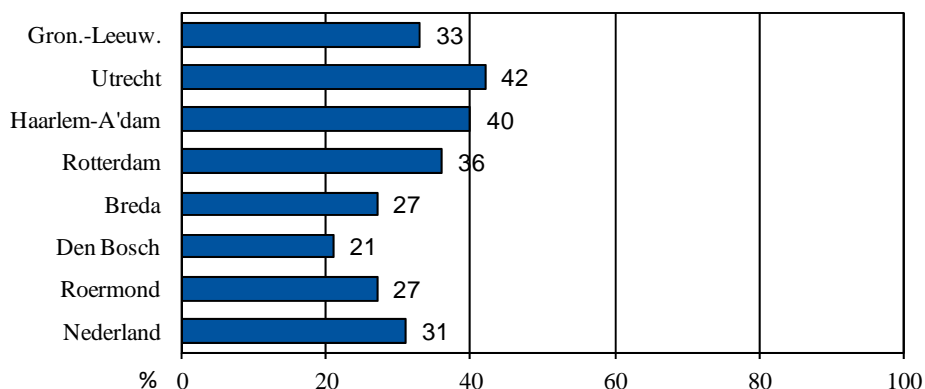
Fusieprocessen kunnen grote impact hebben op de uitvoering van Kerkbalans. Het kan namelijk zijn dat Kerkbalans vóór de fusie op verschillende wijze in de locaties werd uitgevoerd, en dit vraagt om afstemming.

In bijna de helft van de fusieparochies is er nog geen of nauwelijks sprake van gemeenschappelijk beleid voor wat betreft de uitvoering van Kerkbalans: in 16% van de parochies is er helemaal geen afstemming tussen de verschillende locaties (die Kerkbalans dan ook hoofdzakelijk ieder op eigen wijze uitvoeren) en in 28% is de afstemming beperkt (in veel van deze parochies worden sommige aspecten van Kerkbalans wel gemeenschappelijk uitgevoerd maar andere aspecten niet). In 55% van de fusieparochies is er wel gemeenschappelijk beleid en een goede afstemming. In de praktijk wordt in veel van dit soort parochies Kerkbalans door alle locaties op dezelfde wijze uitgevoerd, hoewel er ook parochies zijn waar de afstemming goed is maar waar locaties toch nog (deels) op eigen wijze Kerkbalans uitvoeren.

Andere geldwervingsacties

In ongeveer 30% van de parochies vinden naast Kerkbalans nog andere geldwervingsacties plaats ten behoeve van de parochie, hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld een rommelmarkt of de inzameling van geld voor een restauratie. In de zuidelijke bisdommen Breda, Den Bosch en Roermond gebeurt dit iets minder vaak (ongeveer 25%) dan in de andere bisdommen (ongeveer 35-40%).

Figuur 3.1 Andere geldwervingsacties in 2015 (in %)

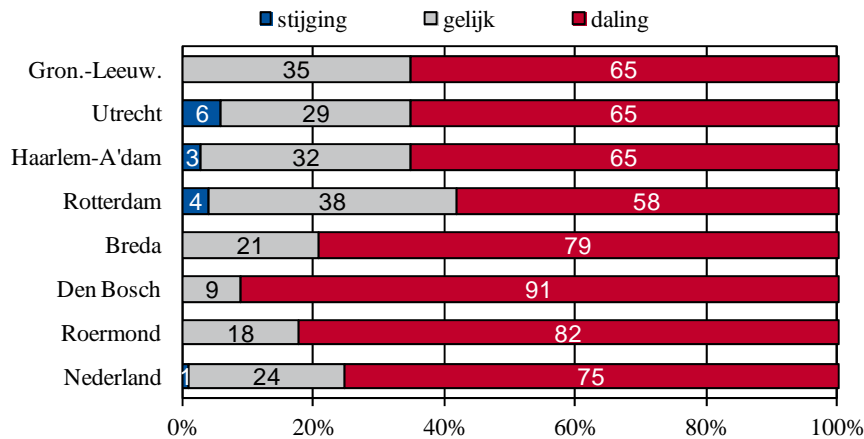

3.2 Opbrengst

De feitelijke opbrengsten van Kerkbalans daalden de afgelopen jaren met 3-5% per jaar (volgens opgaven van de bisdommen). Aan de parochies is in de monitor gevraagd wat hun verwachte opbrengst voor 2015. Op basis hiervan wordt ook voor 2015 een daling van de opbrengst verwacht, in vergelijking met 2014, en wel met ongeveer 3%. In de zuidelijke bisdommen (Breda, Den Bosch en Roermond is de daling sterker (-5%) dan in de andere bisdommen (-1%)².

Ook voor de komende jaren verwacht driekwart van de parochies een verdere daling van de opbrengsten (zie Figuur 3.2). En ook hiervoor geldt dat parochies in de zuidelijke bisdommen vaker een daling verwachten (80-90%) dan in de andere bisdommen (60-65%).

Figuur 3.2 Verwachte ontwikkeling opbrengst komende drie jaar (in %)

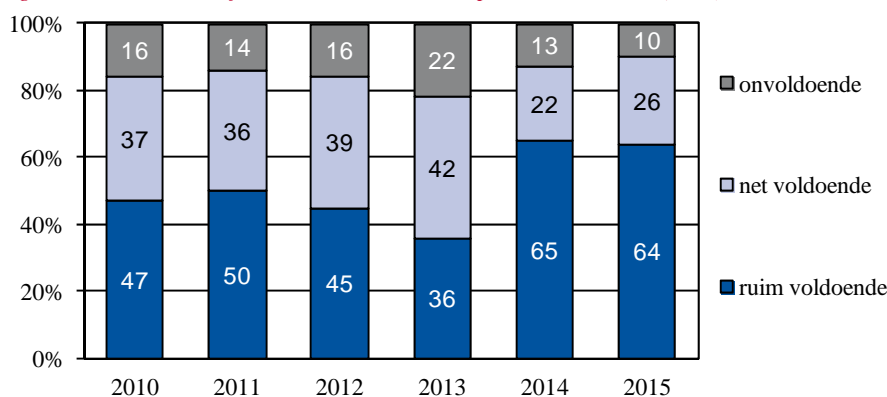

² Het aantal parochies in de monitor met betrouwbare opbrengsten is in sommige bisdommen laag, tussen de 10 en de 15. Daarom is er hier gekozen om de zuidelijke bisdommen niet apart maar getotaliseerd weer te geven en hetzelfde geldt voor de overige bisdommen.

3.3 Inzet administratie

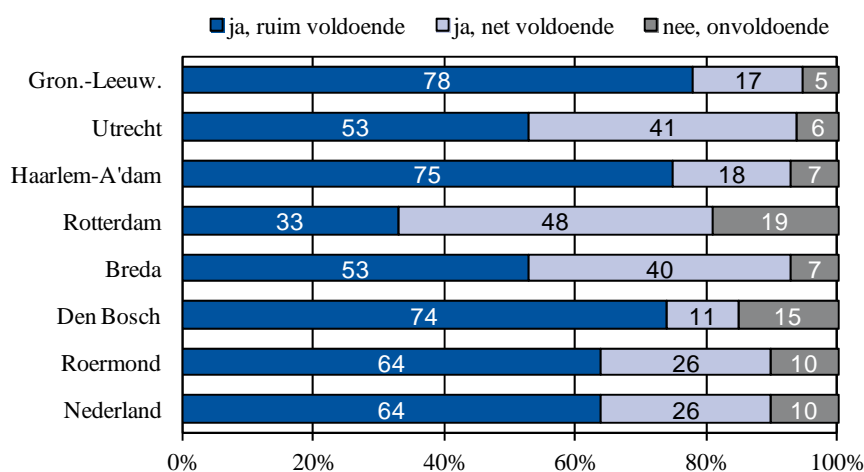
Bijna tweederde van de parochies vindt zijn leden- en financiële administratie ruim voldoende op orde voor een optimale uitvoering van Kerkbalans. Dit is vergelijkbaar met 2014 maar een opvallende verbetering met de jaren ervoor: tussen 2011 en 2013 daalde het aandeel parochies waar de administratie ruim voldoende op orde was, van 50% naar 36%. Een kleine groep parochies (10%) heeft problemen met zijn administratie.

Figuur 3.3 Leden- en financiële administratie op orde, 2010-2015 (in %)

In het aartsbisdom Utrecht en in het bisdom Breda, en vooral in het bisdom Rotterdam is de administratie minder vaak ruim voldoende op orde dan in de andere bisdommen. Dit is vooral een punt van aandacht in het bisdom Rotterdam: in 2014 was bij tweederde van de parochies de administratie nog ruim op orde, inmiddels is dit nog maar eenderde.

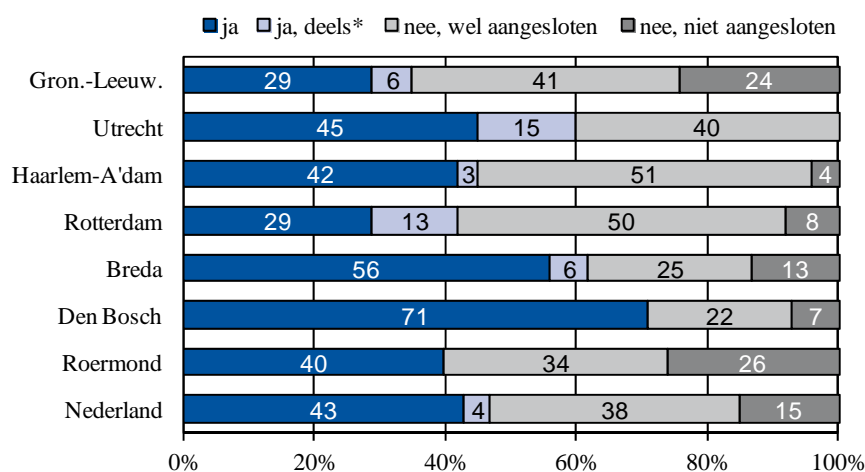
Figuur 3.4 Leden- en financiële administratie op orde 2015, naar bisdom (in %)

Aangezien in de meeste gevallen de leden- en financiële administratie voldoet, is in principe de basis aanwezig voor de inzet van Navision-module Kerkbijdrage. Hoe staat het hiermee? Uit de monitor blijkt dat ruim 40% van de parochies werkt met de Navision-module Kerkbijdrage. Een bijna even groot deel (38%) is wel aangesloten bij Navision maar werkt niet met Kerkbijdrage. Een klein deel van de parochies (15%) is niet aangesloten bij Navision. Het gebruik van de module Kerkbijdrage is in vergelijking met 2014 onveranderd.

Figuur 3.5 Werken met Navision-module Kerkbijdrage 2015 naar bisdom (in %)

* Sommige locaties wel, sommige locaties niet.

In vergelijking met de andere bisdommen blijft het gebruik van de module Kerkbijdrage in de bisdommen Groningen-Leeuwarden en Rotterdam achter (in het eerste bisdom vooral omdat minder parochies überhaupt bij Navision zijn aangesloten); in het bisdom Den Bosch werkt maar liefst 70% met de module.

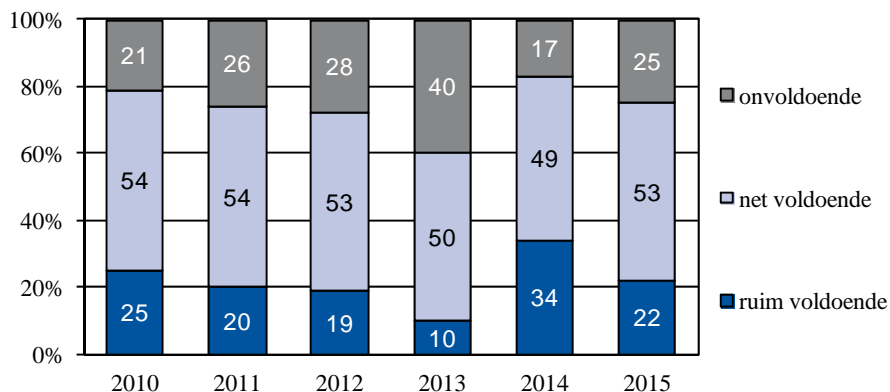
De parochies die werken met de module Kerkbijdrage benutten nog niet alle mogelijkheden. Bijna de helft van de gebruikers van de module selecteert nieuwe parochianen in de module Kerkbijdrage en eveneens bijna de helft parochianen die zijn gestopt met bijdragen. Eenderde van de gebruikers selecteert parochianen die nog nooit hebben gegeven. Selectie op basis van de hoogte van de bijdrage en leeftijdsverdelingen, bijvoorbeeld van bijdragers en niet-bijdragers, worden door ongeveer een kwart van de gebruikers van de module gemaakt. In vergelijking met 2014 worden de mogelijkheden wel iets meer benut.

De conclusie moet zijn dat de module Kerkbijdrage vooral een goede administratieve functie vervult maar dat er nog mogelijkheden liggen voor wat betreft de inzet als informatiesysteem of campagne-instrument.

3.4 Vrijwilligers

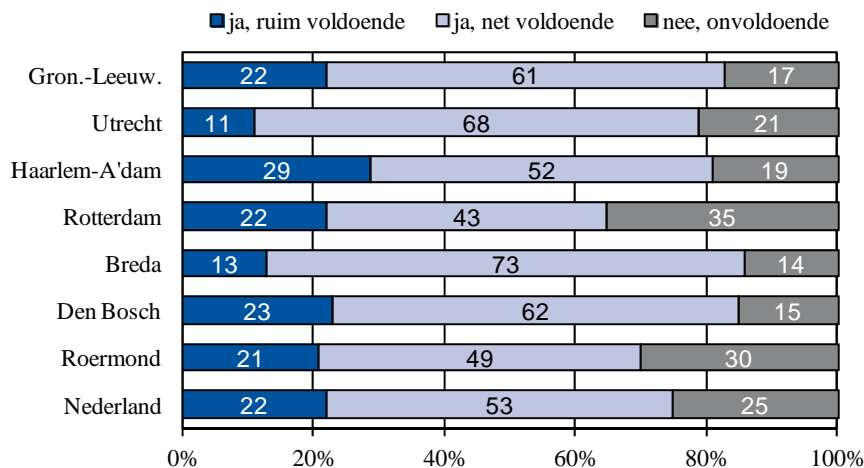
Iets meer dan 20% van de parochies heeft ruim voldoende vrijwilligers teneinde Kerkbalans goed te kunnen uitvoeren, ruim de helft heeft net voldoende vrijwilligers en een kwart onvoldoende. De situatie rond de vrijwilligers is vergelijkbaar met de jaren 2010-2012; de verbetering van het potentieel in 2014 lijkt hiermee eenmalig.

Figuur 3.6 Vrijwilligers voor de uitvoering van Kerkbalans, 2010-2015 (in %)

In de bisdommen Rotterdam en Roermond heeft ongeveer eenderde een tekort aan vrijwilligers, in de andere bisdommen ligt het tekort tussen de 15% en 20%.

Figuur 3.7 Vrijwilligers voor de uitvoering van Kerkbalans 2015, naar bisdom (in %)

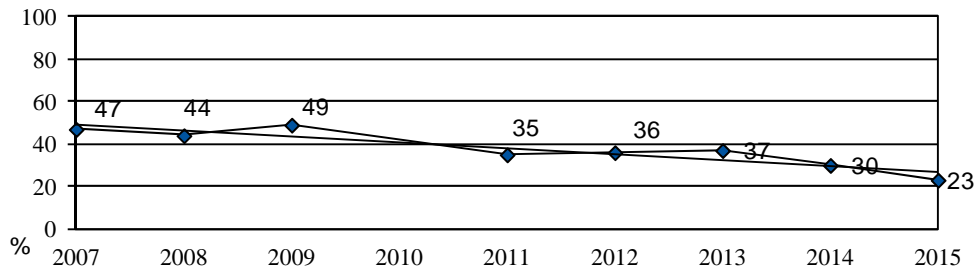
3.5 Hoe worden parochianen benaderd voor Kerkbalans?

Persoonlijk contact

Bijna een kwart van de parochies heeft persoonlijk contact met parochianen in het kader van de benadering voor Kerkbalans. Dit kan door het materiaal persoonlijk af te geven en/of door de reacties op de benadering persoonlijk op te halen. Het aandeel parochies met dit persoonlijke contact lag tussen 2007 en 2009 nog op bijna 50%, tussen 2011 en 2013 op ruim eenderde en in 2014 op 30%.

Parochies die geen persoonlijk contact hebben (77%) doen het materiaal vooral in de brievenbus waarna parochianen hun reacties mogen opsturen (zie figuur 1 en 2 in de Bijlage).

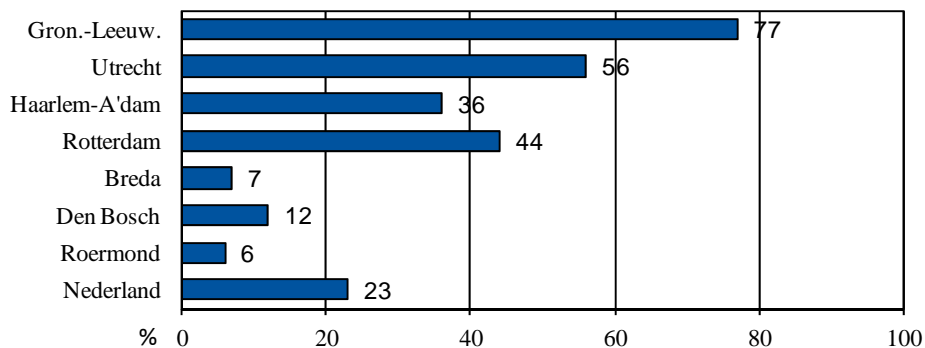
Figuur 3.8 Persoonlijk contact bij benadering parochianen 2007-2015 (in %)*

* Bij verspreiden materiaal en/of ophalen reacties.

De verschillen tussen de noordelijke en zuidelijke bisdommen zijn groot. In het bisdom Groningen-Leeuwarden is persoonlijk contact heel gebruikelijk (in 77% van de parochies), in het aartsbisdom Utrecht is dit contact er in ruim de helft van de parochies. In de zuidelijke bisdommen Breda, Den Bosch en Roermond is er slechts in een heel klein deel van de parochies persoonlijk contact. Hier wordt het materiaal van Kerkbalans vooral in de brievenbus gestopt en sturen parochianen hun reactie zelf in. De westelijke bisdommen Haarlem-Amsterdam en Rotterdam zitten tussen de noordelijke en de zuidelijke bisdommen in.

Figuur 3.9 Persoonlijk contact bij benadering parochianen 2015, naar bisdom (in %)*

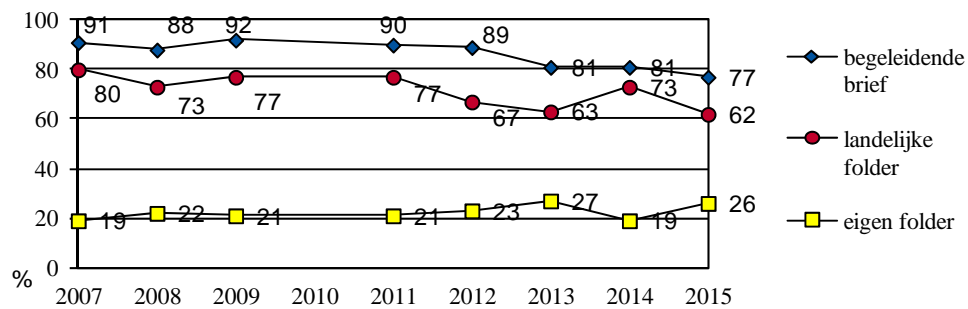

* Bij verspreiden materiaal en/of ophalen reacties.

Gebruik materiaal

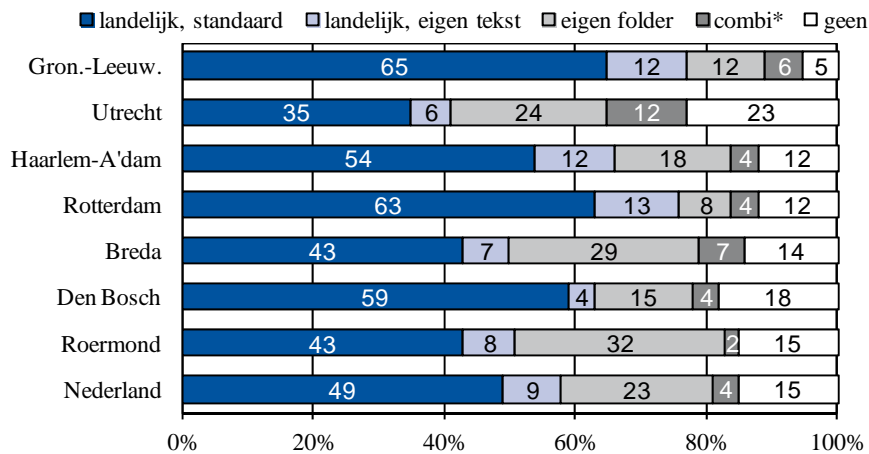
Met welk materiaal benaderen parochies hun parochianen? Een begeleidende brief met de landelijke folder is voor de meeste parochies nog steeds de meest gebruikelijke combinatie bij de benadering van de parochianen. Ruim driekwart stelt een begeleidende brief op en ruim 60% gebruikt de landelijke folder, op kleine schaal gevuld met eigen tekst. Het gebruik van de landelijke folder neemt hiermee weer wat af ten faveure van de volledig zelf opgestelde folder: in 2014 maakte ongeveer 20% van de parochies hun eigen folder, in 2015 is dit ongeveer een kwart.

Figuur 3.10 Gebruik materiaal bij benadering parochianen 2007-2015 (in %)

In de bisdommen Breda en Roermond gebruiken parochies wat vaker een volledig zelf samengestelde folder (ongeveer 30%). In de bisdommen Groningen-Leeuwarden, Rotterdam en Den Bosch gebruiken parochies juist vaker de landelijke folder met standaard tekst.

Figuur 3.11 Gebruik folder bij benadering parochianen 2015, naar bisdom (in %)

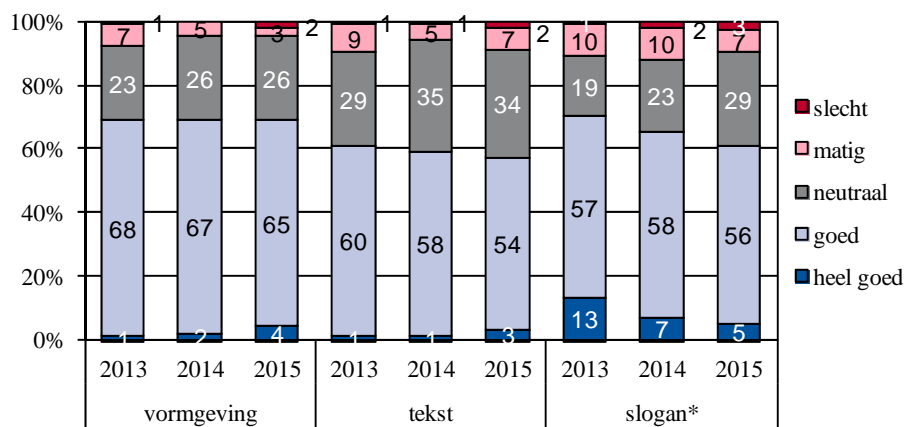
* Zelf samengestelde folder in combinatie met de landelijke folder.

Aan de parochies is gevraagd de landelijke folder te beoordelen zoals die voor Kerkbaltans voor de jaren 2013-2015 beschikbaar was. Over het algemeen worden de vormgeving en de tekst van de landelijke folder de afgelopen jaren steeds naar tevredenheid

beoordeeld door de parochies. Er is een lichte afname van het aantal parochies dat de slogan (heel) goed vindt, van 70% over de slogan van 2013 tot ongeveer 60% over de slogan van 2015.

Figuur 3.12 Beoordeling landelijke folder 2013-2015 (in %)

* 2013 en 2014: 'Wat is de kerk jou waard?'. 2015: Mijn kerk in balans.

In de bisdommen Breda en Den Bosch is er iets meer ontevredenheid over de landelijke folder dan in de andere bisdommen (zie Bijlage figuur 3, 4 en 5).

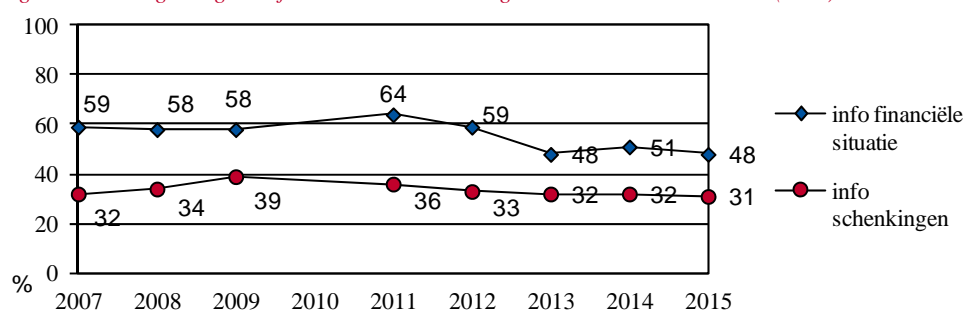
Inhoud van het materiaal

Slechts een klein gedeelte van de parochies (iets meer dan 10%) doet in de brief of folder verslag van de activiteiten die de parochie heeft uitgevoerd (zie Bijlage figuur 6) en datzelfde geldt voor de activiteiten die de parochie van plan is te gaan uitvoeren (10%). Dit geldt voor alle bisdommen.

Een overzicht van de financiële situatie van de parochie wordt in bijna de helft van de parochies in het materiaal opgenomen, vergelijkbaar met de jaren 2013 en 2014 maar iets minder vaak dan in de jaren ervoor (rond de 60%).

Iets minder dan eenderde van de parochies neemt informatie over schenkingen op in het materiaal, vergelijkbaar met voorgaande jaren.

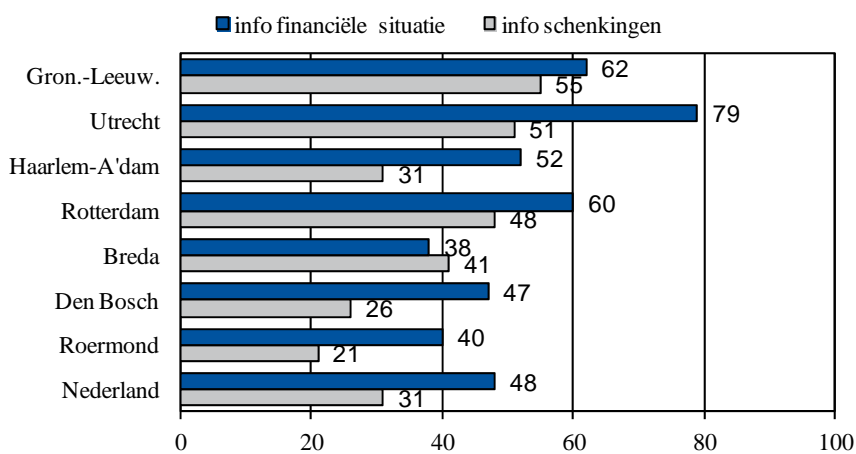
Figuur 3.13 Begroting en informatie over schenkingen in materiaal 2007-2015 (in %)

Informatie over de financiële situatie is vooral in het aartsbisdom Utrecht heel gebruikelijk (79% van de parochies) en ook, zij het in iets minder mate (ongeveer 60%) in de bisdommen Groningen-Leeuwarden en Rotterdam. Ongeveer de helft van de parochies in de bisdommen Haarlem-Amsterdam en Den Bosch geeft deze informatie en ongeveer 40% van de parochies in de bisdommen Breda en Roermond.

Informatie over schenkingen wordt in de bisdommen Groningen-Leeuwarden en Rotterdam en in het aartsbisdom Utrecht vaker aangereikt (door ongeveer de helft van de parochies) dan in de andere bisdommen.

Figuur 3.14 Begroting en informatie over schenkingen in materiaal 2015, naar bisdom (in %)

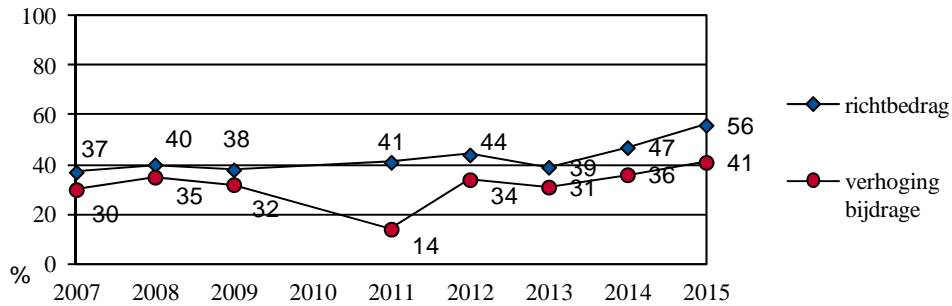

Poging om hoogte bijdrage te beïnvloeden

Het noemen van een richtbedrag wordt steeds gebruikelijker. In de jaren 2007-2013 deed ongeveer 40% van de parochies dit, in 2014 steeg dit tot bijna de helft en inmiddels doet 56% van de parochies dit. Ook een verzoek om verhoging van de bijdrage is in opkomst. Voorgaande jaren schommelde dit rond eenderde van de parochies, inmiddels doet ongeveer 40% dit.

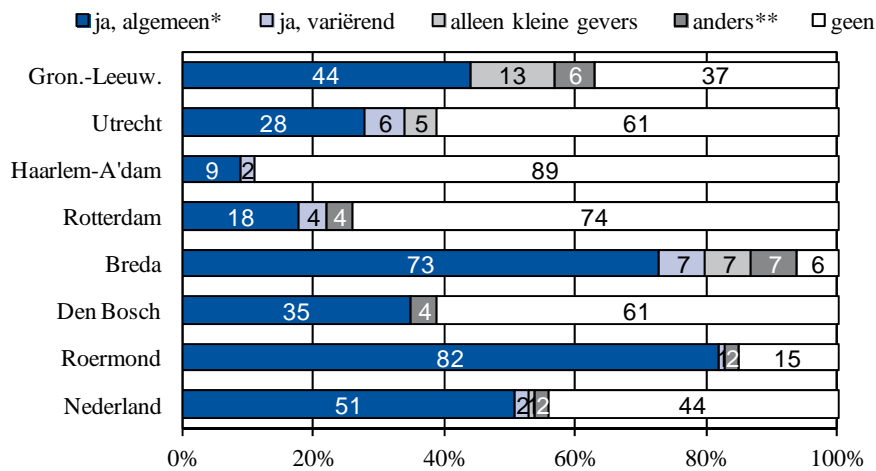
Figuur 3.15 Noemen richtbedrag* en verhoging bijdrage 2007-2015 (in %)

* Soms richtpercentage.

In de bisdommen Roermond en vooral Breda is het noemen van een richtbedrag heel gebruikelijk (respectievelijk 85% en 94%), in de westelijke bisdommen Haarlem-Amsterdam en Rotterdam juist heel ongebruikelijk (respectievelijk 11% en 26%; de andere bisdommen zitten hier tussenin).

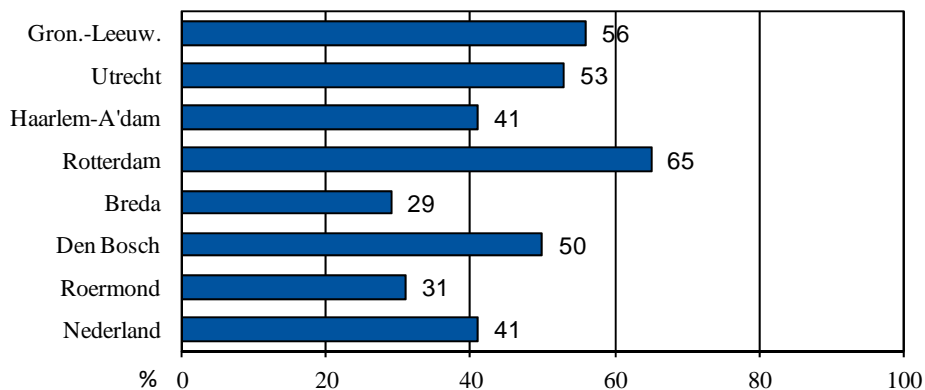
Figuur 3.16 Noemen richtbedrag 2015, naar bisdom (in %)

* Soms (4%) richtpercentage. Gemiddeld bedraagt het richtbedrag €91,-.

Het verzoek om een verhoging van de bijdrage gebeurt vooral in de bisdommen Breda en Roermond nog niet zo vaak (ongeveer 30% van de parochies). In het bisdom Rotterdam doet ongeveer tweederde van de parochies dit.

Figuur 3.17 Verzoek verhoging bijdrage 2015, naar bisdom (in %)*

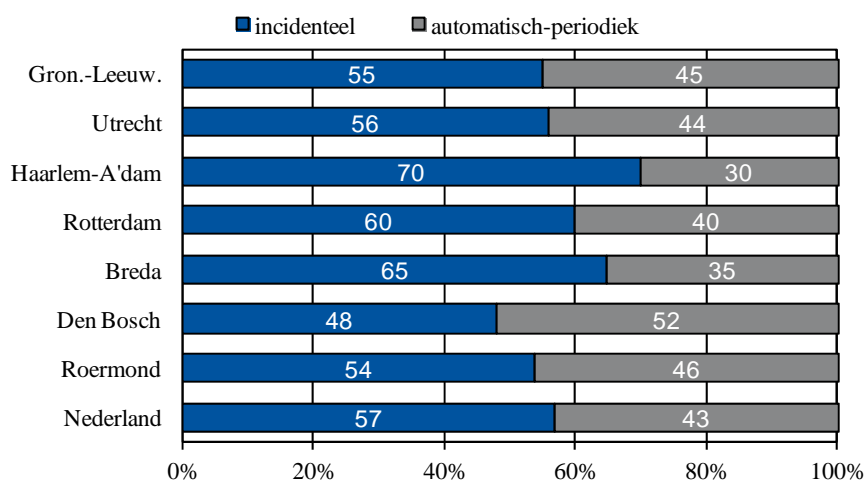

* Meestal gaat het hierbij om een algemeen verzoek (aan alle benaderde gevers), incidenteel gaat het om specifieke verzoeken aan bijvoorbeeld mensen die een kleine bijdrage gaven of mensen met een doorlopende machtiging.

Wijze van betalen

Bij parochianen die incidenteel een bijdrage geven (via overschrijving, acceptgiro, contant of machtiging), is het ieder jaar weer opnieuw de vraag of ze dit zullen doen. Bij automatische periodieke betalingen (via doorlopende incasso of periodieke overschrijving) is de continuïteit meer gewaarborgd maar is de hoogte van de bijdrage lastiger te beïnvloeden. Een kleine meerderheid van de parochianen (57%) geeft op incidentele basis, de rest (43%) op een meer continue basis. Vooral in de bisdommen Haarlem-Amsterdam en Breda wordt iets minder vaak automatisch-periodiek bijgedragen (respectievelijk 30% en 35%).

Figuur 3.18 Wijze van betalen 2015, naar bisdom (in %)

3.6 Wat doen parochies met niet-bijdragende parochianen?

Bij niet-bijdragende parochianen maken we onderscheid tussen drie groepen:

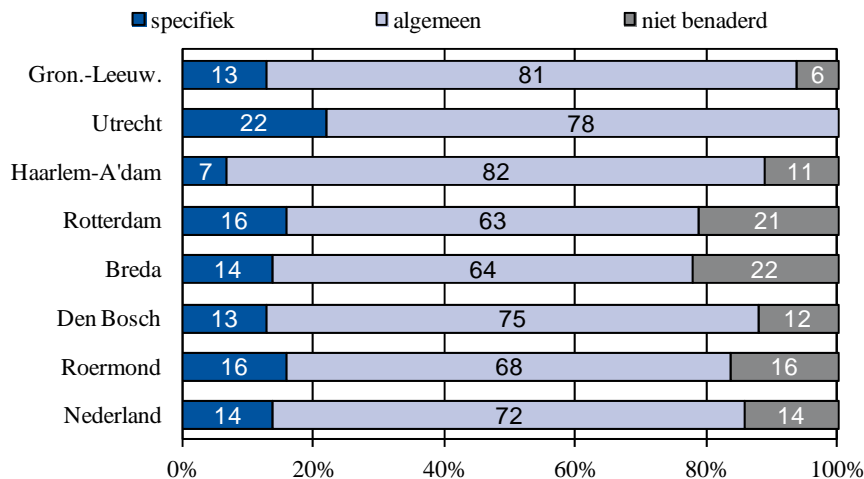
- 1) Weifelaars: Parochianen die in het voorgaande jaar geen bijdrage hebben gegeven, maar in de jaren daarvoor wel.
 - 2) Afhakers: Parochianen die al enkele jaren geen bijdrage hebben gegeven, maar dit daarvoor wel deden.
 - 3) Structurele niet-bijdragers: Parochianen die nog nooit een bijdrage hebben gegeven.
- Op het einde van deze paragraaf gaan we ook nog in op nieuwe parochianen, zij die in de parochie zijn komen te wonen of op andere wijze in de ledenadministratie 'te voorschijn zijn gekomen'. Dit zijn in eerste instantie natuurlijk ook niet-bijdragende parochianen.

Weifelaars

De definitie van weifelaar hebben we in de monitor van 2014 aangescherpt, waardoor er geen vergelijking mogelijk is met de jaren daarvoor.

De meeste parochies (86%) benaderen weifelaars voor Kerkbalans, maar slechts een klein gedeelte (14%) doet dit op specifieke wijze, met specifieke materiaal of door in het materiaal een specifieke oproep te gaan doen om weer te gaan bijdragen. Het gedeelte van de parochies dat de weifelaars specifiek benaderd is tussen 2014 en 2015 wel toegenomen, van 4% tot 14%. In ruim 10% van de parochies zijn in 2015 weifelaars in zijn geheel niet benaderd (vergelijkbaar met 2014).

Figuur 3.19 Benadering van weifelaars 2015, naar bisdom (in %)

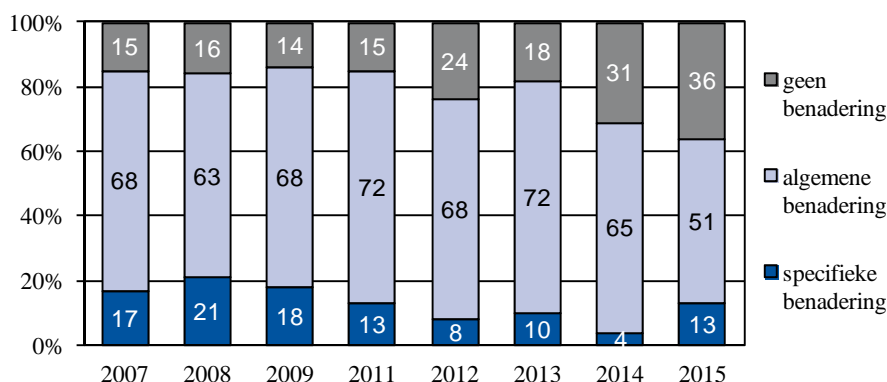

In het aartsbisdom Utrecht benaderen alle parochies de weifelaars (specifiek of algemeen). Verder zijn er in de benadering van de weifelaars geen grote verschillen naar bisdom.

Afhakers

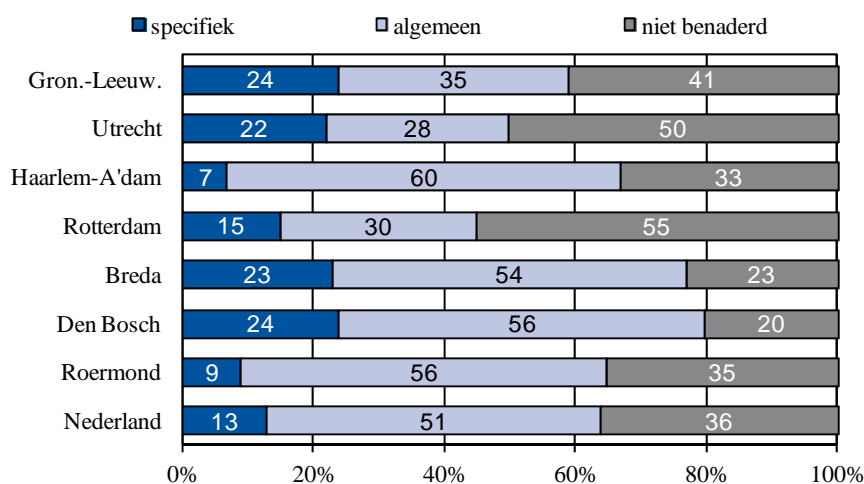
Bijna tweederde van de parochies benadert afhakers, parochianen die ooit wel een bijdrage hebben gegeven maar dit al enkele jaren niet meer hebben gedaan. Ook voor deze groep niet-bijdragers geldt dat dit niet vaak (13%) gebeurt met specifiek materiaal of met een specifieke oproep om weer te gaan bijdragen. In vergelijking met voorgaande jaren worden afhakers steeds minder vaak benaderd: in de jaren 2007-2013 deed nog ongeveer 80% van de parochies dit, in 2015 is dit gedaald tot bijna tweederde. De specifieke benadering is in vergelijking met 2014 wel weer iets toegenomen, van 4% tot 13%.

Figuur 3.20 Benadering van afhakers 2007-2015 (in %)

Er zijn wel wat verschillen tussen de bisdommen in het aandeel parochies dat afhakers benadert: in de bisdommen Breda en Den Bosch gebeurt dit beduidend vaker dan in het bisdom Rotterdam en in het aartsbisdom Utrecht (andere bisdommen zitten hier tussenin). Het aandeel parochies dat de afhakers op specifieke wijze benadert ligt in de bisdommen Groningen-Leeuwarden, Breda en Den Bosch, en in het aartsbisdom Utrecht op bijna een kwart en dit is hoger dan in de andere bisdommen.

Figuur 3.21 Benadering van afhakers 2015, naar bisdom (in %)

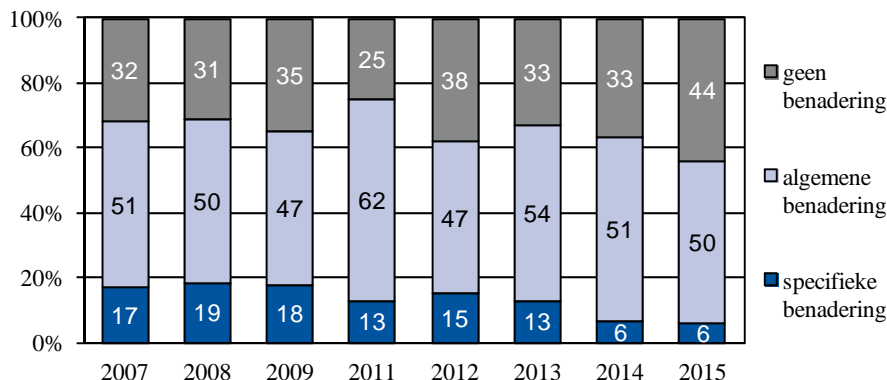

Structurele niet-bijdragers

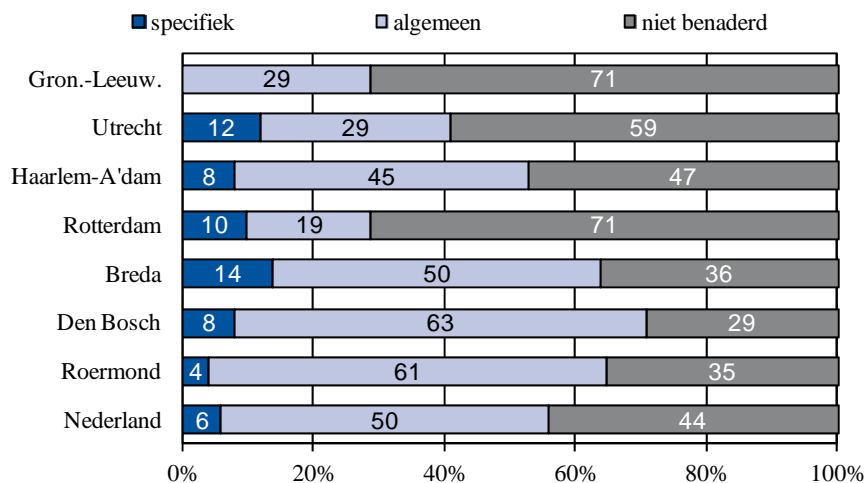
In vergelijking met voorgaande jaren hebben in 2015 minder parochies parochianen benaderd die nog nooit hebben bijgedragen: in 2007-2014 deed 65-70% dit, in 2015 56%. Het kan zijn dat steeds meer parochies dit soort parochianen kunnen selecteren en er dan voor kiezen ze niet te benaderen. De specifieke benadering van dit structurele niet-bijdragers slechts sporadisch voor (6%).

Figuur 3.22 Benadering van structurele niet-bijdragende parochianen 2007-2015 (in %)

In de zuidelijke bisdommen Breda, Den Bosch en Roermond is de benadering van structurele niet-bijdragers gebruikelijker (65-70% van de parochies doet het) dan in de bisdommen Groningen-Leeuwarden en Rotterdam (waar bijna 30% van de parochies dit doet; andere bisdommen zitten hier weer tussenin). Het aandeel parochies dat de structurele niet-bijdragers op specifieke wijze benadert is overal gering.

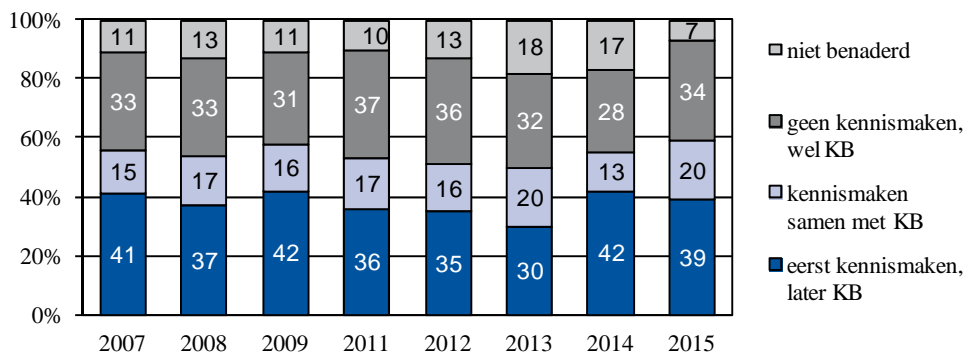
Figuur 3.23 Benadering van structurele niet-bijdragende parochianen 2015, naar bisdom (in %)

Nieuwe parochianen

Tot slot de nieuwe parochianen. Bijna 40% van de parochies maakt eerst kennis met deze parochianen en benadert ze later voor Kerkbalans. Eenvijfde van de parochies maakt kennis met de nieuwe parochianen maar benadert ze tegelijkertijd voor Kerkbalans en eenderde van de parochies benadert ze voor Kerkbalans zonder verder kennis met ze te maken. In totaal benadert ruim 90% van de parochies nieuwe parochianen voor Kerkbalans, In 2013 en 2014 was dit nog ruim 80%. Het percentage van de parochies dat eerst kennismaakt en ze daarna pas voor Kerkbalans benadert, is in 2014 en 2015 ongeveer gelijk.

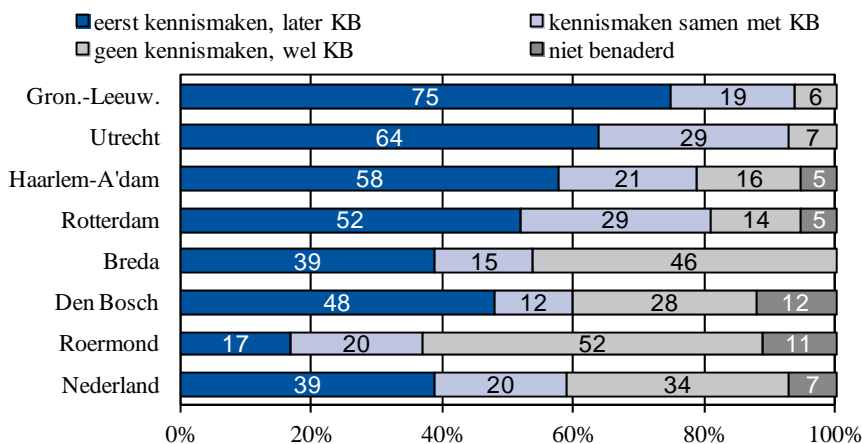
Figuur 3.24 Benadering nieuwe parochianen 2007-2015 (in %)

* Welkomst- of kennisbrief, -gesprek of -pakket.

In de benadering van de nieuwe parochianen zijn er grote verschillen tussen de noordelijke en de zuidelijke bisdommen. In het bisdom Groningen-Leeuwarden en in het aartsbisdom Utrecht maken de meeste parochies eerst kennis met de nieuwe parochianen om ze vervolgens pas te benaderen voor Kerkbalans. In de bisdommen Breda en Den Bosch is eerst kennismaken veel minder gebruikelijk en in het bisdom Roermond zelfs ongebruikelijk. De westelijke bisdommen Haarlem-Amsterdam en Rotterdam zitten er tussenin.

Figuur 3.25 Benadering nieuwe parochianen 2015, naar bisdom (in %)

3.7 Activiteitsscore parochies

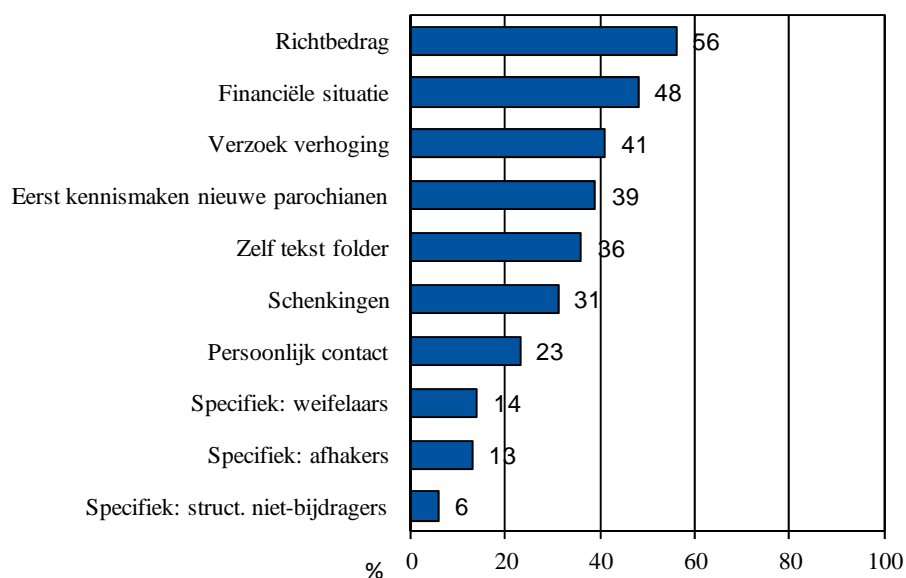
Uit de voorgaande paragrafen is al gebleken dat niet alle parochies even actief zijn in het benaderen van hun (niet-betalende) parochianen voor Kerkbalans en in het beïnvloeden van geefgedrag. In deze paragraaf wordt, evenals voorgaande jaren, een maat voor de totale activiteit van een parochie met betrekking tot Kerkbalans gepresenteerd: de activiteitsscore voor de uitvoering van Kerkbalans.

We nemen daartoe de volgende kenmerken mee:

- Persoonlijk contact met parochianen bij afgeven materiaal of ophalen reacties.
- Zelf samengestelde tekst of volledig zelf samengestelde folder.
- Noemen van een richtbedrag (of –percentage).
- Verzoek om verhoging van de bijdrage.
- Informatie over de financiële situatie.
- Informatie over schenkingen.
- Specifieke benadering weifelaars.
- Specifieke benadering afhakers.
- Specifieke benadering structurele niet-bijdragers.
- Eerst kennismaken nieuwe parochianen voorafgaand aan de benadering voor Kerkbalans.

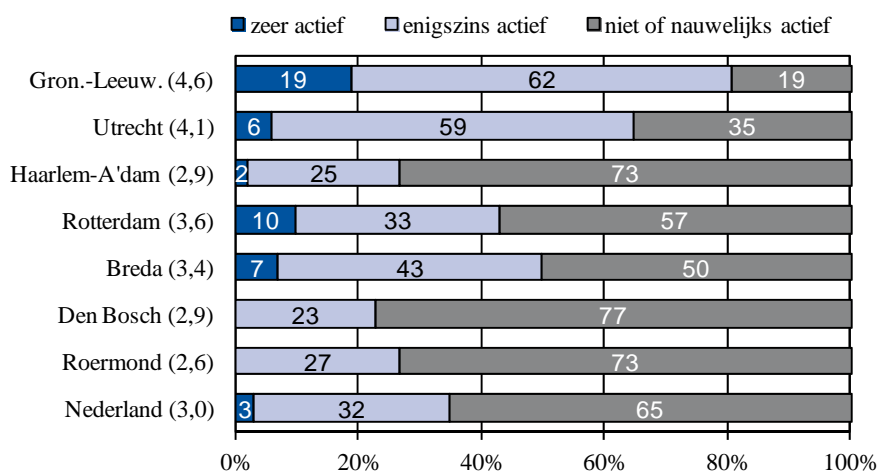
Het specifiek benaderen van groepen niet-bijdragende parochianen komt, zoals reeds eerder werd weergegeven, niet vaak voor; alle andere activiteiten worden door bijna een kwart tot ruim de helft van de parochies gedaan. Op alle kenmerken kan een parochie ‘ja’ scoren; indien alle kenmerken met ‘ja’ worden beantwoord, resulteert dit in een maximale score van tien.

Figuur 3.26 Tien activiteiten voor activiteitsscore 2015 (in %)

Gemiddeld doen parochies drie van de tien activiteiten. En wanneer we de parochies indelen in klassen, is 3% zeer actief (zij doen minimaal zeven van de bovenstaande tien activiteiten) en bijna eenderde enigszins actief (zij doen tussen de vier en de zes activiteiten). Bijna tweederde is niet of nauwelijks actief; zij doen maximaal drie activiteiten.

Figuur 3.27 Activiteitscore parochies 2015, naar bisdom (in %)*

* Schaal 0-10 met niet of nauwelijks actief = 0-3 activiteiten, enigszins actief = 4-5 activiteiten en (zeer) actief = 6-10 activiteiten. Tussen haakjes staat het gemiddelde.

In het bisdom Groningen-Leeuwarden en in het aartsbisdom Utrecht zijn de parochies in verhouding actiever. In de bisdommen Haarlem-Amsterdam, Den Bosch en Roermond zijn er erg weinig actieve parochies, de andere bisdommen zitten er tussenin.

De gehanteerde activiteiten zijn iets anders dan in de monitoren van 2007-2013.

Daarom wordt hier alleen een vergelijking gemaakt met 2014.

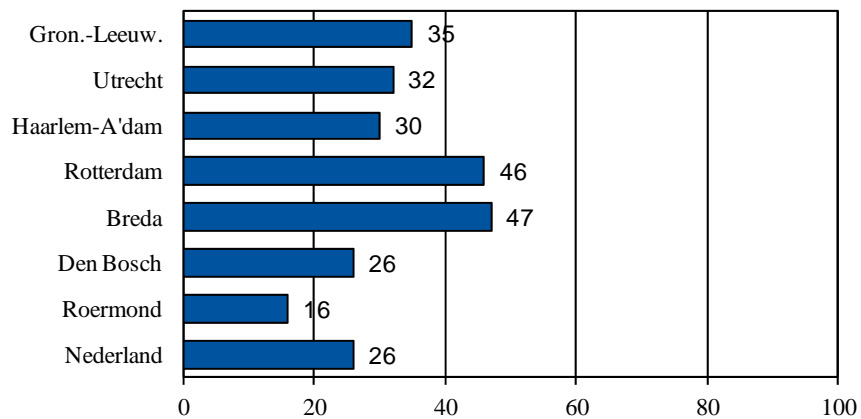
In vergelijking met 2014 is er in 2015 een lichte toename van activiteiten: het gemiddelde is toegenomen van 2,8 tot 3,0 en het aandeel enigszins of zeer actief van 32% tot 35%. De gemiddelde activiteitscore is in de bisdommen Groningen-Leeuwarden, Haarlem-Amsterdam, Breda, Den Bosch en Roermond licht toegenomen en in het aartsbisdom Utrecht en het bisdom Rotterdam licht afgenomen.

Ook uit een andere vraag uit de monitor blijkt dat er parochies zijn die sleutelen aan de uitvoering van Kerkbalans: ongeveer een kwart van de parochies heeft Kerkbalans in 2015 anders opgezet dan de jaren ervoor. Opvallend is dat dit in het bisdom Rotterdam veel vaker het geval is, net als in het bisdom Breda in bijna de helft van de parochies, terwijl hierboven is weergegeven dat de gemiddelde activiteitscore in dit bisdom is gedaald. Dit betekent dat er in de parochies in het bisdom Rotterdam vaak andere

aanpassingen zijn gedaan dan de tien hiervoor geschetste activiteiten, zoals verbetering van de brief of meer publiciteit in parochieblad of regionale bladen.

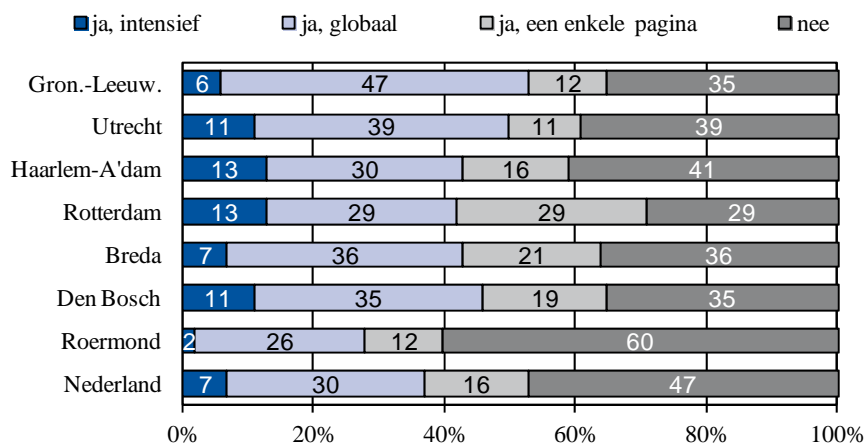
Figuur 3.28 Kerkbalans 2015 anders opgezet in vergelijking met eerdere jaren (in %)

3.8 Ondersteuning parochies

Allereerst is wat betreft ondersteuning in de monitor bevraagd of parochies gebruik maken van de (vernieuwde) website van Kerkbalans. Ruim de helft van de parochies heeft de website in 2015 bezocht, in veel gevallen globaal. In het bisdom Rotterdam werd de website wat vaker bekeken (71%), in het bisdom Roermond minder vaak (40%).

Figuur 3.29 Website Kerkbalans bezocht in 2015, naar bisdom (in %)

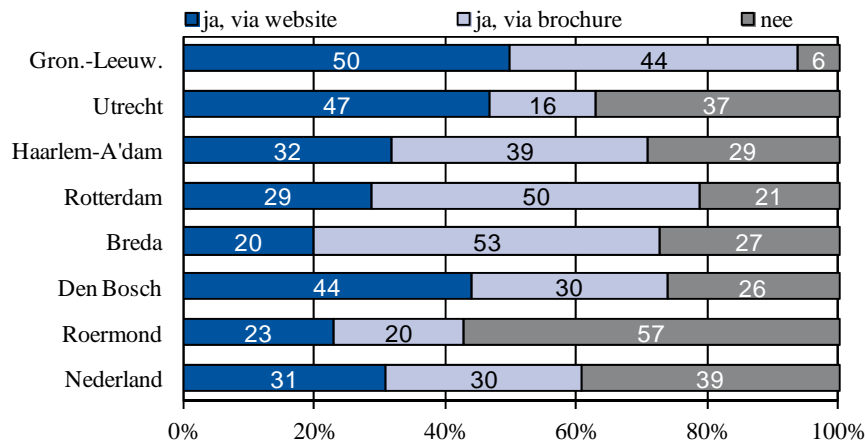

* Van de parochies die de website hebben bezocht geeft ongeveer 50% aan het Stappenplan op de website te hebben bekeken, ongeveer 40% bezocht de webshop en eenderde de veelgestelde vragen. De website krijgt van de bezoekers als rapportcijfer een 7,4.

Dan het Stappenplan van de actie Kerkbalans. Ongeveer 60% van de parochies is hiermee bekend (even vaak via de website als door de brochure). In het bisdom Groningen-Leeuwarden is het Stappenplan in nagenoeg alle parochies bekend, in het bisdom Rotterdam in ongeveer 80% van de parochies en in het bisdom Roermond 'slechts' ruim 40% (andere bisdommen zitten hier tussenin).

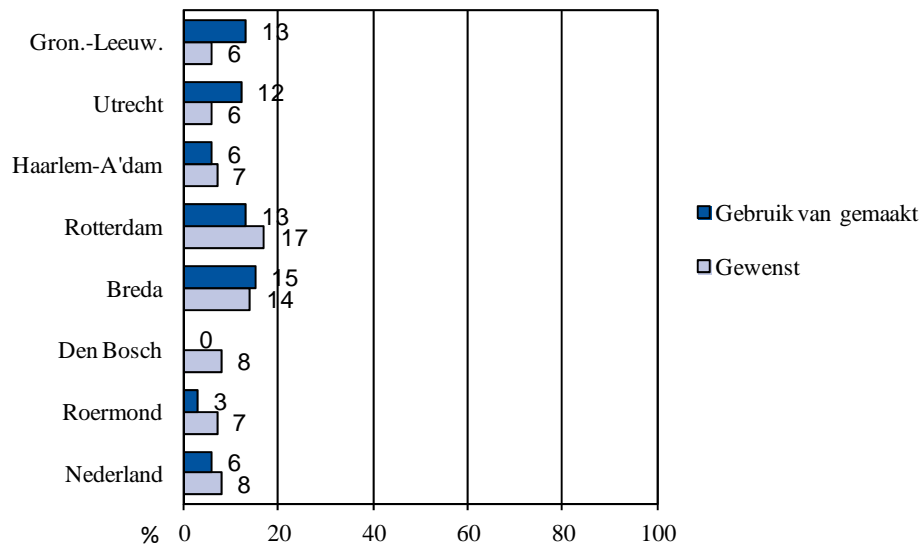
Figuur 3.30 Bekendheid Stappenplan, naar bisdom (in %)

* Het schrijven van een wervende brief, rondbrengen of verzenden, periodieke gift en de doelstelling zijn de meest gebruikte onderdelen van het Stappenplan: iedere stap wordt door 50-60% van gebruikers van het Stappenplan gemaakt. Andere onderdelen van het Stappenplan (zoals de inzet van extra middelen of het maken van een inspirerende folder) wordt door 20-30% toegepast.

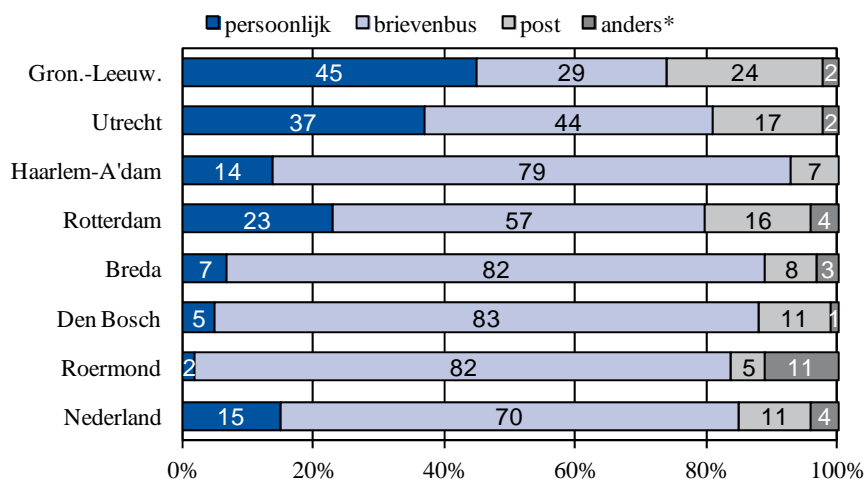
Naast de website en het Stappenplan wordt er slechts op zeer kleine schaal gebruik gemaakt van ondersteuning (door 6% van de parochies; het gaat dan vaak om overleg met andere parochies of de inzet van een communicatieadviseur of journalist) en nadere ondersteuning wordt door het overgrote deel van de parochies ook niet gewenst (92%).

Figuur 3.31 Andere ondersteuning (naast website en Stappenplan), naar bisdom (in %)

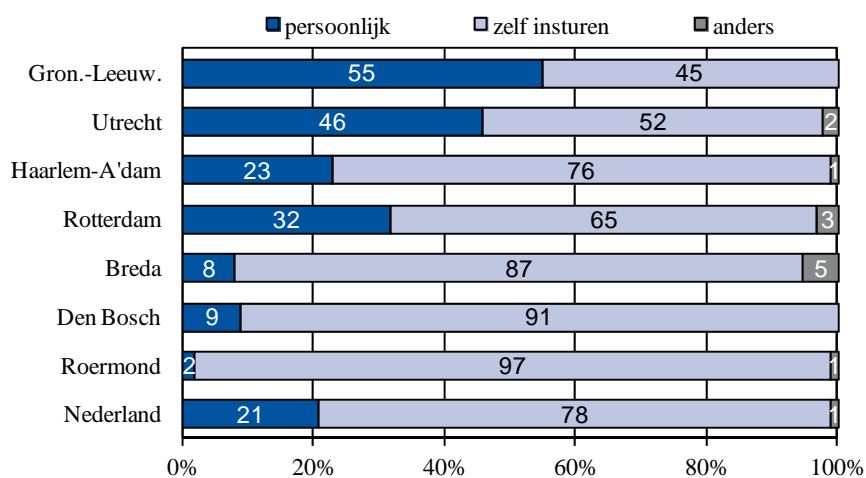
Bijlage

Figuur 1 Verspreiden materiaal 2015, naar bisdom (in %)

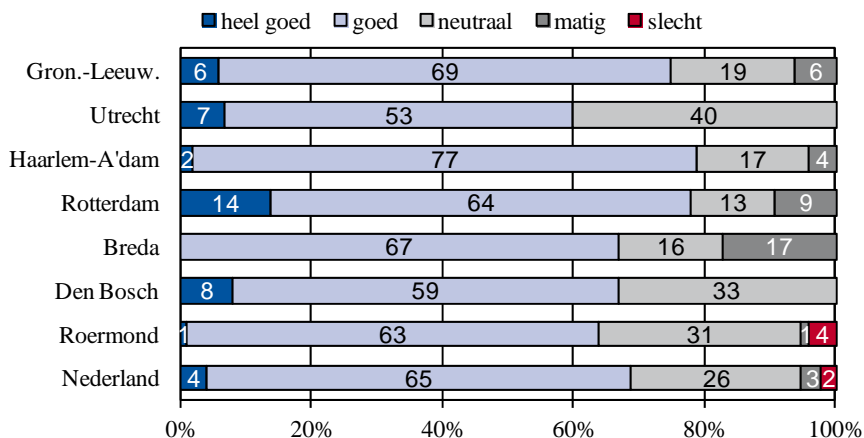
* Vooral verspreiding via parochieblad.

Figuur 2 Ophalen reacties 2015, naar bisdom (in %)

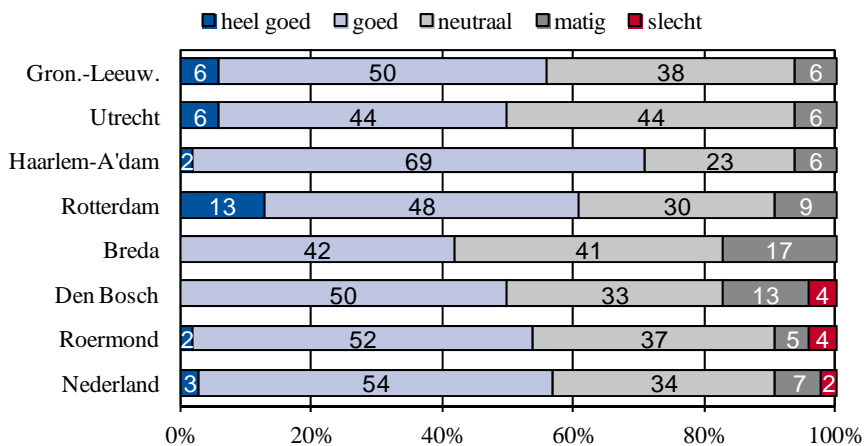

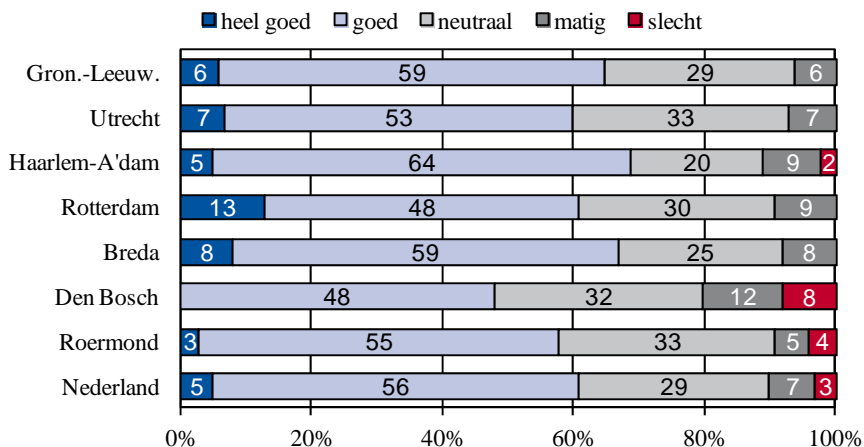
Figuur 3 Beoordeling landelijke folder 2015 wat betreft vormgeving, naar bisdom (in %)

Figuur 4 Beoordeling landelijke folder 2015 wat betreft tekst, naar bisdom (in %)

Figuur 5 Beoordeling landelijke folder 2015 wat betreft vormgeving, naar bisdom (in %)

Figuur 6 Vermelding activiteiten in materiaal Kerkbalans 2015, naar bisdom* (in %)

